

УДК 378.22.070

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863.3/31.214104>**Любов ДОЛЬНІКОВА,**
orcid.org/0000-0003-0719-2028кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки та інноваційної освіти
Національного університету «Львівська політехніка»
(Львів, Україна) dolnikova_lubov@ukr.net**ЗАСОБИ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ ВИВЧЕННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ
ДИСЦИПЛІН МАГІСТРАМИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ЖУРНАЛІСТИКА»**

У статті розглянуто підходи та засоби підвищення мотивації вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи» для студентів освітнього рівня магістр спеціальності «Журналістика». Проведено аналіз теоретичних підходів до формування мотивації вивчення педагогічних дисциплін. Встановлено, що результат формування педагогічної компетентності залежить від специфіки навчальної мотивації студентів і змістово-динамічних характеристик мотиваційної діяльності, а багатоаспектність навчального процесу та ситуативний характер мотивів дозволяють обрати стратегію формування мотивів учіння. Уточнено поняття мотиву та мотиваційного середовища, доведено, що ефективним чинником підвищення мотивації вивчення педагогічних дисциплін для магістрів непедагогічних спеціальностей є організування та дидактичне забезпечення проведення практичних занять на основі інноваційних підходів, серед яких виокремлено найбільш результативні: використання інтегративного підходу, метою якого є формування професійно-педагогічної компетентності; обґрунтування фахової компетентності магістра журналістики та готовність його до педагогічно-професійної діяльності; розроблення науково-методичного забезпечення практичних занять на основі інтегративного підходу. Проаналізовано діяльнісні підходи до мотивування вивчення педагогічних дисциплін для студентів-магістрів спеціальності «Журналістика», запропоновано методичні прийоми підвищення мотивації: чітку постановку мети; прогнозований результат; спілкування; ігрову діяльність; фахову орієнтацію. Наведено характеристику засобів підвищення мотивації вивчення дисципліни «Педагогіка вищої школи»: аналіз публікацій у пресі щодо висвітлення питань освіти і науки; професійно-орієнтовану тематику самостійної дослідницької роботи; підготовку матеріалів до організаційно-методичного забезпечення навчальних занять різних організаційних форм навчання; формування педагогічної майстерності як інтеграції акторської та журналістської майстерності. Запропоновано авторську методіку формування змістового компонента вивчення дисципліни «Педагогіка вищої школи», наведено кількісні дані проведеного анкетування й окреслено програму подальших досліджень.

Ключові слова: мотивація, засоби мотивації, педагогічна компетентність, фахова спрямованість.

Lubov DOLNIKOVA,
orcid.org/0000-0003-0719-2028Candidate of Pedagogical Sciences,
Associate Professor at the Department of Pedagogy and Innovative Education
Lviv Polytechnic National University
(Ukraine, Lviv), dolnikova_lubov@ukr.net**WAYS OF IMPROVING MOTIVATION FOR STUDYING PEDAGOGICAL COURSES
IN MASTERS' STUDENTS SPECIALISING IN JOURNALISM**

This article discusses ways and methods for improving motivation for studying "Pedagogy in Higher Education" in masters' students specialising in Journalism. Different theoretical approaches to instilling motivation for studying pedagogical courses have been reviewed and it was established that the extent of motivation of pedagogical competency depends on the specificity of motivation towards learning in students and the semantic and dynamic attributes of motivational activities, whilst the multifaceted learning process and contextual character of what motivates learners allow for the judicious selection of strategy employed in fostering motivation in students. The authors have refined the definition of motive and motivational environment and defined the most effective factors for improving motivation for studying pedagogical disciplines by masters students of non-pedagogical courses as organisation and didactic provision of practical sessions using innovative approaches, with the most effective approaches identified as use of integrative approach whose aim is formation of professional and pedagogical competency; justification of professional competency of masters students studying journalism and their readiness for pedagogical activity in professional capacity; development of the scheme of work for practical sessions using integrative approach as the basis. Practical approaches to improving motivation for studying pedagogical courses by masters' students specialising in Journalism have been analysed and several methodological methods for raising motivation have been proposed as follows: clearly identified

goal; expected outcome; communication; active learning; professional focus. Existing methods of improving motivation for studying the course "Pedagogy in Higher Education" have been evaluated including literature survey; professionally focused series of independent research; development of resources for the scheme of work including a wide variety of approaches; development of pedagogical skills as combination of those prevalent in both acting and journalism. Author has proposed a new methodology for delivering the content of the course "Pedagogy in Higher Education" and presented the results of the survey as well as outlined programme of future research.

Key words: *motivation, ways of motivating, pedagogical competency, professional orientation.*

Постановка проблеми. Підготовка магістрів спеціальності «Журналістика» має багато особливостей, оскільки саме журналісти у своїй професійній діяльності є найбільш наближеними до всіх сфер діяльності людини й повинні бути глибоко обізнаними в галузях, особливості діяльності яких висвітлюватимуть у засобах інформації. Більшість журналістів бачить рівень своєї професійної підготовки недостатнім і не вважає за необхідне вивчати педагогічні дисципліни, аргументуючи, що необхідно отримати фахові знання, бути готовими до професійної діяльності за реальних умов ринку праці, оволодіти інноваціями у професійній сфері, орієнтованими на запити споживачів інформації, а загальна підготовка не потрібна, її можна здобути вже у процесі професійної діяльності самостійно.

Проблему підготовки сучасного конкурентоздатного журналіста висвітлюють багато провідних учених у галузі журналістики, акцентуючи основну увагу на профільній складовій частині змісту підготовки, проте недостатньо досліджень щодо особливостей формування загальних компетентностей і педагогічних зокрема, а практика підготовки журналістів засвідчує, що науково-педагогічні працівники здебільшого працюють за консервативними методами та підходами у формуванні сучасних фахових компетентностей журналіста. Саме наявність суперечностей між потребами та запитом споживачів освітніх послуг у галузі журналістики та відсутністю сучасних підходів у організаційному, змістовому і процесуальному компонентах педагогічного процесу підготовки магістрів журналістики підтверджує актуальність дослідження.

Аналіз досліджень. Питання педагогічної складової частини в підготовці магістрів було центральним у дослідженнях таких науковців, як С. В. Бурдіна, О. Н. Джурицький, Н. С. Журавська, Н. І. Костін, Н. І. Мачинська, Н. Д. Нікандрова, Л. П. Пуховська, Ю. В. Сорокопуд та ін. У роботах цих дослідників розглядається готовність студентів магістерського рівня до професійної діяльності в різних сферах. Ґрунтовними є наукові розвідки підготовки магістрів у галузі військово-соціальної служби (О. В. Бойко, Т. М. Мацевко, І. П. Чистовська); державного управління (В. Е. Луначек);

в економічній (Р. А. Гейзерська, Т. П. Приходько) та в аграрній галузях (О. А. Заболотний, О. С. Малюга).

Актуальною і близькою до предмета нашого дослідження є низка наукових праць, що теоретично обґрунтовує підготовку магістра до професійної діяльності як майбутнього викладача технічного закладу вищої освіти. Роботи присвячені проблемі формування професійно-педагогічної компетентності (В. Г. Іванов, А. О. Кірсанов, І. Ф. Кривчанський), професійного самоусвідомлення (О. В. Завалевська), моніторингу результатів професійної підготовки (С. С. Єрмакова), перспективам використання інноваційних технологій (С. І. Дворецький, А. Ф. Іванов), особливостям проблеми особистісного зростання майбутніх викладачів у магістратурі (Ю. В. Ірхіна), формуванню професійної толерантності майбутніх викладачів вищої школи (О. Є. Коваль) тощо. Так, Р. М. Цокур (Цокур, 2004) у своїх дослідженнях виокремив педагогічні умови, які забезпечують ефективність формування потенціалу професійного саморозвитку в майбутніх викладачів вищої школи у процесі магістерської підготовки. Цікавими є розроблені та проаналізовані методичні підходи до формування педагогічної компетентності магістрів непедагогічних спеціальностей із використанням можливостей сучасних освітніх інформаційних технологій у дослідженнях Н. М. Болюбаш (Болюбаш, 2018). Науковці встановили особливості професійно-педагогічної підготовки магістрів будь-якої спеціальності, а також ті, що сприяють успішному формуванню педагогічної культури магістра, оскільки складовою частиною освітньої програми магістерської підготовки є оволодіння категоріальним апаратом і методологією педагогічної науки, логікою та методами педагогічних досліджень, нормативно-правовою базою функціонування і реформування освітньої галузі загалом і окремих педагогічних систем зокрема, тому саме це є умовою і запорукою формування педагогічної культури магістра, засвоєння ним її особливих цінностей, а науково-дослідна робота в галузі педагогіки під час навчання в магістратурі – це не тільки необхідна умова професійної підготовки майбутніх викладачів, а і професійний обов'язок, що вимагає

постійного саморозвитку, необхідних дослідницьких компетенцій, без яких неможливо сформувати педагогічну культуру (Михайлюк, 2010). Ми погоджуємося з Н. І. Мачинською (Мачинська, 2013), котра зазначає, що процес магістерської підготовки фахівців непедагогічного профілю спрямований на формування фахових і дослідницької компетентностей, чим можна пояснити низьку мотивацію до вивчення педагогічних дисциплін магістрами непедагогічних спеціальностей закладів вищої освіти. Саме низький рівень цієї мотивації зумовлює необхідність впливу на мотиваційну сферу магістрів у процесі формування їхньої професійної компетентності з метою розвитку позитивної мотивації до вивчення педагогічних дисциплін на основі інтеграції фахових і педагогічних компетентностей. Практичний досвід роботи зі студентами магістерського рівня спеціальності «Журналістика» й аналіз наукових досліджень засвідчує недостатню розробленість цієї проблеми й обґрунтовує вибір теми дослідження.

Мета статті – обґрунтувати підходи та виокремити засоби підвищення мотивації вивчення педагогічних дисциплін магістрами спеціальності «Журналістика» на прикладі вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи».

Виклад основного матеріалу. Досвід роботи з магістрами спеціальності «Журналістика» засвідчує, що понад 80% із них категорично не бачать себе науково-педагогічними працівниками, а налаштовані виключно на роботу в засобах масової інформації. Тому першим і важливим завданням викладача педагогічної дисципліни «Педагогіка вищої школи» є мотиваційний компонент педагогічного процесу, в якому науковці часто виокремлюють категорії «мотив», «мотивація», «мотиваційна сфера», проте єдності у трактуванні цих категорій нема. Ми трактуємо мотив як ситуативний дієвий стимул учіння, що характеризується різним рівнем стійкості й усвідомленості. Мотивація вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи» шляхом запровадження інноваційних підходів, на нашу думку, є внутрішнім складним процесом формування мотиву. У цьому багатоетапному процесі задіяні мотиватори, представлені в мотиваційній сфері особистості, а також ситуативні фактори, які ефективно проявляються під час ефективно організованої педагогічної взаємодії. Встановлено, що ефективність процесу оволодіння педагогічною компетентністю залежить від специфіки навчальної мотивації студентів і змістово-динамічних характеристик мотиваційної діяльності, а мотиваційне напруження суб'єкта є найбільшим за умови домінування стійких процесуальних і результативних

позитивних мотивів: професійного, пізнавального, комунікативного, соціального та мотиву досягнення. Багатоаспектність навчального процесу та ситуативний характер мотивів дозволяють пояснити стратегію формування мотивів учіння. Сукупність ситуацій, у яких набуває позитивної динаміки мотиваційний процес індивіда (ситуацій реальної зацікавленості студентів процесом і результатом своєї діяльності), становить мотиваційно насичене середовище. Усвідомлення «вирішального впливу мотивації на успішність навчально-пізнавальної діяльності спричинило формулювання принципу мотиваційного забезпечення навчального процесу і зумовило широту та інтенсивність дослідження цього феномену психолого-педагогічною наукою» (Яцишин, 2004: 3).

Розглянемо аспекти мотивації вивчення курсу «Педагогіка вищої школи» з позицій студента і викладача. Для студента освітнього рівня магістр спеціальності «Журналістика» така мотивація на початковому етапі є дуже низькою, бо, як зазначають самі студенти, таку інформацію можна отримати в широкодоступній інформаційній мережі, проте вони ж погоджуються, що така інформація не завжди є науковою і сучасною.

Викладач визначає свою професійну ціль: забезпечити реалізацію змісту навчального матеріалу й отримати якісні результати відповідно до цілей і змісту вивчення дисципліни «Педагогіка вищої школи». Найважливішою тут є орієнтація змісту навчального матеріалу на майбутню спеціальність студентів. Чинниками підвищення мотиваційної основи вивчення курсу «Педагогіка вищої школи» є проведення практичних занять на основі інноваційних підходів, серед яких, на нашу думку, найбільш ефективними є такі:

- використання інтегративного підходу, метою якого є професійно-педагогічна компетентність;
- обґрунтування фахової компетентності магістра журналістики та готовність його до педагогічно-професійної діяльності;
- розроблення науково-методичного забезпечення практичних занять на основі інтегративного підходу.

Зупинимось детальніше на зазначених чинниках.

Використання інтегративного підходу.

Основними чинниками найбільшого впливу на формування у студентів *позитивних мотивів* вивчення педагогічних дисциплін вважаємо: індивідуальне та диференційоване навчання; демократичну поведінку педагога в суб'єкт-суб'єктних відносинах учасників педагогічного процесу й активну співпрацю між ними, де студент виступає

не тільки як реципієнт, а і як джерело інформації, а викладач – не тільки як авторитарний носій інформації, а і як консультант; новизну й актуальність змісту навчального матеріалу та методів його вивчення; фахове спрямування вивчення педагогічної дисципліни шляхом використання міжпредметних зв'язків; об'єктивний і своєчасний контроль за навчально-пізнавальною роботою студентів і оптимальне оцінювання результатів навчання.

Щоби зацікавити магістрів спеціальності «Журналістика» процесом і результатами своєї праці, необхідно застосовувати в навчанні педагогічних дисциплін особистісно-орієнтовані проблемні завдання різного рівня, взаємонавчати та взаємоперевіряти студентів у динамічних парах, спільно з вихованцями виконувати творчі завдання, циклічно вибудовувати навчання з періодами аналітичної роботи та формування мовленнєвої діяльності, моделювати предметний і соціально-психологічний контексти фахової діяльності, залучати студентів до науково-дослідного процесу тощо (Яцишин, 2004: 8). У цьому контексті на практичних заняттях пропонується підготувати в динамічній парі студентів проведення інтерв'ю на телебаченні з проблем сучасної освіти, коли один студент виконує роль журналіста, а інший – роль міністра освіти і науки України чи депутата Верховної Ради з питань освіти, чи вчителя-інноватора.

У теоретичному підході до мотивування вивчати педагогічні дисципліни студентів-магістрів спеціальності «Журналістика» в негуманітарних закладах вищої освіти ми спираємося на дослідження Н. В. Осіпчук (Осіпчук, 2018: 35), яка визначає такі чинники мотивації: *чітку постановку мети*, тобто усвідомлення суб'єктами навчання можливості використовувати педагогічні знання у майбутній професійній діяльності; *прогнозований результат*, тобто визначення можливості студента відстежувати здобутки конкретних значущих результатів; *спілкування* як активізацію пізнавальної інтелектуальної діяльності студентів; *ігрову діяльність* як підставу для покращення мотиваційних можливостей; *фахову орієнтацію*, тобто інтеграцію навчального предмета «Педагогіка вищої школи» в систему підготовки фахівця й розуміння студентом його функціонального значення.

Ефективним, на нашу думку, засобом підвищення мотивації вивчення дисципліни «Педагогіка вищої школи» є аналіз публікацій у пресі щодо питань освіти і науки. Саме в цьому аналізі наводимо велику кількість вживання професійними журналістами неточної термінології, недо-

речного вживання основних педагогічних категорій, плутання понять «навчання» і «освіта», «методи» та «форми» навчання тощо. Такий підхід до змістового наповнення лекції «Предмет і завдання курсу «Педагогіка вищої школи» підвищує інтерес уже на першій лекції. Усі вісім тем лекційного матеріалу і вісім тем практичних робіт орієнтовані організаційно-змістово та процесуально на майбутній фах, одночасно підвищуючи інтерес студентів до педагогічної професії. Так, під час вивчення нормативно-правового забезпечення освітньої галузі в Україні студентам пропонується на основі аналізу Закону України «Про вищу освіту» підготувати невелику публікацію у формі есе на одну з тем: «Що слід чекати споживачам освітньої галузі від Закону «Про вищу освіту», «Чи готова українська економіка забезпечити престижність науково-педагогічної професії в контексті Закону «Про вищу освіту», «Аналіз окремого розділу Закону (на вибір), який, на Вашу думку, сприятиме престижності педагогічної професії», «Які поправки до Закону України «Про вищу освіту», на Вашу думку, є обґрунтованими і такими, що покращують якість і конкурентоспроможність української освіти», «Нагальні зміни, які очікує українське суспільство в освітній галузі» тощо.

Треба зазначити, що організування практичних занять із дискусійним обговоренням підготовлених студентами публікацій на задані теми відбувається з надзвичайним інтересом і завзяттям. За умов використання віртуального навчального середовища цю роботу ми проводимо таким чином: на платформі студенти розміщували свої роботи, з якими ознайомилися учасники педагогічного процесу, у режимі онлайн обговорювали та рецензували їх. Такий вид роботи є високим мотиваційним чинником в організуванні навчального процесу. Для забезпечення підвищення мотивації засвоєння категоріального апарату педагогіки, змісту освіти, поняття компетентності, освітньо-професійної програми, рамки кваліфікацій, основних категорій дидактики, сучасних технологій навчання та виховання, діагностики результатів навчання, професійного розвитку педагога та ін. ми до змістового наповнення лекції завжди додаємо аналіз публікацій у засобах масової інформації за обраною тематикою. Це забезпечує інтеграцію загальнонаукової та професійної підготовки магістрів як системи педагогічно впорядкованих навчально-виховних впливів, орієнтованих на вмотивоване усвідомлене оволодіння студентами закладених в освітньо-професійній програмі компетентностей, які забезпечують його готовність

до виконання професійних обов'язків під час висвітлення питань освіти і науки. Студенти, аналізуючи та рецензуючи публікації, висувають багато пропозицій щодо їх удосконалення, акцентують увагу на неточностях і допущених помилках у вживанні педагогічних термінів.

Обґрунтування фахової компетентності магістра журналістики та готовність його до педагогічно-професійної діяльності.

В освітньо-професійній програмі підготовки магістра спеціальності 061 «Журналістика» чітко виокремлені загальні та фахові компетентності, причому, враховуючи автономність закладу вищої освіти у формуванні змісту освіти, вони часто мають суттєві відмінності. Саме професійно-педагогічна компетентність віднесена більшістю розробників до загальних компетентностей, а інша частина інтегрує її в комунікативну компетентність. Ми проаналізували освітньо-професійні програми підготовки журналістів низки закладів вищої освіти, які готують фахівців за спеціальністю 061 «Журналістика» освітнього рівня магістр, і дійшли висновку, що у більшості закладів у блоці обов'язкових дисциплін навчального плану відсутній навчальний компонент «Педагогіка вищої школи», чим можемо пояснити часту плутанину педагогічних термінів у висвітленні освітніх проблем у засобах масової інформації навіть дуже професійними журналістами. Тому важливим чинником підвищення мотивації педагогічної дисципліни є аргументовані приклади допущення таких помилок і їх аналіз. Реалізація й урахування цього підходу відбувається на лекційних заняттях із демонструванням частин відеоматеріалів і їх аналізом, обґрунтуваннями в публікаціях засобів масової інформації.

Важливим засобом підвищення мотивації до вивчення педагогічних дисциплін є диференційований підхід до формування змісту навчання з магістрами, котрі мають у планах вступати до аспірантури, орієнтування їхньої наукової діяльності на дослідження публіцистики відомих українських і зарубіжних педагогів, громадських діячів, реформаторів освітньої галузі. Під час вивчення дисципліни «Педагогіка вищої школи» ми диференційовано підходимо і до визначення тематики індивідуальної творчої роботи, яку студенти виконують у формі есе обсягом від 5–10 сторінок: «Школа майбутнього в Україні», «Роль вчителя у становленні мене як особистості», «Чого я очікую від навчання в НУ «Львівська політехніка», «Роль сім'ї, школи і церкви у формуванні соціальної підструктури особистості», «Етнопедагогіка мого краю», «Нова українська

школа: реалії і перспективи», «Вчитель – ключова фігура педагогічного процесу», «Моє педагогічне кредо», «Проблеми сучасного учительства», «Світоточі української педагогіки і їхній внесок у розвиток освіти» (на вибір).

Розроблення науково-методичного забезпечення практичних занять на основі інтегративного підходу.

Підготовка методичних матеріалів до проведення практичних занять і діяльнісні інноваційні підходи до їх проведення є основними засобами в нашій діяльності щодо організування, визначення змісту та проведення практичних занять із дисципліни «Педагогіка вищої школи». Враховуючи можливості студентів магістерського рівня, ми будуємо зміст практичних занять на проблемному підході, що ґрунтується на інтеграції педагогічної та професійної складових частин. Ми вже зупинилися на методичних підходах проведення практичної роботи № 1 «Нормативно-правове забезпечення освітньої галузі в Україні. Система освіти в Україні і світі». Наступні сім практичних робіт за такою тематикою: «Модернізація системи освіти в Україні і світі», «Зміст освіти. Компетентнісний підхід. Рамки кваліфікацій. Національна рамка кваліфікацій», «Основні дидактичні категорії», «Організаційно-дидактичні підходи до підготовки і проведення лекції. Складання плану-конспекту лекції. Складання рецензії на відвідану лекцію», «Організаційно-дидактичні підходи до підготовки практичного (семінарського) заняття. Складання плану-конспекту практичного (семінарського) заняття. Складання рецензії на відвідане практичне (семінарське) заняття», «Виховна робота педагога в академічній студентській групі», «Професійний розвиток педагога. Педагогічна, акторська і журналістська майстерність».

Усі практичні роботи повністю орієнтовані на фахову спрямованість майбутньої діяльності магістрів журналістики. Під час підготовки аналізу системи освіти в Україні та світі їм пропонується робити порівняльний аналіз саме особливостей підготовки журналістів обраних країн, а складання плану-конспекту лекційного чи практичного заняття рекомендовано тільки на тему обраної фахової дисципліни навчального плану підготовки магістрів. У діяльнісному підході заслуховування елементів лекції проводимо з виокремленням чотирьох експертів, котрі розробляють критерії оцінювання підготовленої студентом лекції. Заслуховування проводиться у формі конференції, де модератором може виступати і викладач, і студент, що визначається індивідуальними особливостями студентів групи, їхніми між-

особистісними стосунками тощо. Ми практикуємо участь викладача педагогіки у представленні лекції на тему з фахової дисципліни, яку пропонують студенти.

Цікавими є представлені студентами фахові рецензії лекцій їхніх викладачів із різних дисциплін і проведених практичних занять. Підсумковим практичним заняттям є практична робота на тему «Педагогічна, акторська і журналістська майстерність», на якому студенти-магістри на основі теоретичних підходів до розуміння понять «педагогічна майстерність», «театральна педагогіка», «журналістська майстерність» репрезентують себе у власній практичній діяльності й готують усне представлення інтерв'ю, статті, повідомлення із застосуванням елементів педагогічної, театральної та журналістської майстерності. Після закінчення курсу добровільно анонімно заповнюють анкету. Саме за результатами такого опитування ми обрали найбільш цікаві й ефективні підходи до змістового і діяльнісного наповнення курсу «Педагогіка вищої школи» для студентів магістерського рівня спеціальності 061 «Журналістика». Ми провели порівняльний аналіз мотиваційно-ціннісного компонента вивчення дисципліни «Педагогіка вищої школи» на початку вивчення курсу та після його завершення і встановили, що запровадження методики викладання, яка ґрунтується на запропонованих методичних підходах, впроваджуваних нами протягом трьох навчальних років, підтверджує під-

вищення рівня мотивації до вивчення дисципліни «Педагогіка вищої школи». Так, після вивчення вказаної навчальної дисципліни 85% студентів зазначили, що курс «Педагогіка вищої школи» був для них корисним і цікавим, а 15% студентів після вивчення курсу зазначили, що бачать себе викладачами фахових дисциплін. Такі отримані через анкетування результати дали підстави зробити висновки та виокремити подальші напрями дослідження.

Висновки. Мотивація як застосування різних методів і засобів формування позитивних мотивів діяльності є рушійною силою освітнього процесу та забезпечує ефективність вивчення дисципліни «Педагогіка вищої школи» студентами освітнього рівня магістр спеціальності «Журналістика». Показниками сформованості мотиваційного критерію вивчення дисципліни «Педагогіка вищої школи» є бажання оволодіти компетентностями цієї дисципліни, зацікавленість категоріальним апаратом педагогіки, мотиваційний інтерес до обраного напрямку підготовки, визначеність у майбутньому професійному виборі, інтерес педагога, його активність, єдність пізнавальної мотивації суб'єктів навчання. До подальших напрямів дослідження зараховуємо узагальнення проведеного анкетування й аналіз рівня педагогічної компетентності магістрів журналістики за мотиваційним критерієм на початку вивчення дисципліни та після її завершення з математичним опрацюванням статистичних даних.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Болубаш Н. М. Формування педагогічної компетентності магістрантів ІТ спеціальностей засобами освітніх інформаційних технологій. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2018. Т. 71. № 3. С. 70–91.
2. Вітвицька С. С. Теоретичні і методичні засади педагогічної підготовки магістрів в умовах ступеневої освіти. *Акмеосагнення науковців Житомирської науково-педагогічної школи* / за ред. О. А. Дубасенюк. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2016. С. 302–347.
3. Матвієнко О. В., Цивін М. Н. Мотиваційна компонента у педагогічній підготовці магістрантів непедагогічних спеціальностей. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія : Педагогіка, психологія, філософія*. 2016. Вип. 253. С. 168–174. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnau_red_2016_253_30 2016 (дата звернення: 05.04.2020).
4. Мачинська Н. І. Педагогічна освіта магістрантів вищих навчальних закладів непедагогічного профілю. Львів : ЛьвДУВС, 2013. 416 с.
5. Михайлюк І. Р. Педагогічні умови та модель формування готовності до педагогічної діяльності магістрів технічного спрямування. *Вісник Національної академії державної прикордонної служби України*. 2010. Вип. 3. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadps_2019_3_9 (дата звернення: 07.04.2020).
6. Осіпчук Н. В. Навчання іноземних мов у вищих технічних навчальних закладах України (друга половина ХХ – початок ХХІ століття) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Рівненський державний гуманітарний університет, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка. Тернопіль, 2018. 336 с.
7. Цокур Р. М. Формування потенціалу професійного саморозвитку у майбутніх викладачів вищої школи у процесі магістерської підготовки : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Одеса, 2004. 21 с.
8. Яремчук Н. Психолого-педагогічні компетенції як складова професійної підготовки фахівців непедагогічних спеціальностей. *Вісник Львівського університету. Серія педагогічна*. 2016. Вип. 30. С. 119–128.
9. Яцишин О. М. Мотивація навчальної діяльності студентів як психолого-педагогічна проблема. *ПостМетодика*. 2001. № 5/6 (37/38). С. 81–85.

REFERENCES

1. Boliubash N. M. Formuvannya pedahohichnoyi kompetentnosti mahistrantiv IT spetsial'nostey zasobamy osvutnikh informatsiynykh tekhnolohiy. [Formation of pedagogical competence of masters of IT specialties by means of educational information technologies]. *Informatsiyni tekhnolohiyi i zasoby navchannya*, 2018, t. 71, № 3, pp.70–91 [in Ukrainian].
2. Vityvtska S. S. Teoretychni i metodychni zasady pedahohichnoi pidhotovky mahistriv v umovakh stupenevoi osvity. [Theoretical and methodical ambush of teacher training in the minds of step-by-step instruction]. *Akmedosyahnennya naukovtsiv Zhytomyrs'koyi naukovo-pedahohichnoyi shkoly* / ed. O. A. Dubasenyuk. Zhytomyr : Type of railway. I. Franka, 2016, pp. 302–347 [in Ukrainian].
3. Matviyenko O. V., Tsyvin M. N. Motyvatsiyna komponenta u pedahohichniy pidhotovtsi mahistrantiv nepedahohichnykh spetsial'nostey. [Motivational component in pedagogical preparation of masters of unpedagogical specialties]. *Naukovyy visnyk Natsional'noho universytetu bioresursiv i pryrodokorystuvannya Ukrayiny. Seriya : Pedahohika, psykholohiia, filosofii*. 2016. Kyiv. Vyp. 253. S. 168–174. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnu_ped_2016_253_302016. (data zvernennia: 05.04.2020). [in Ukrainian].
4. Machyns'ka N. I. Pedahohichna osvita mahistrantiv vyshchykh navchalnykh zakladiv nepedahohichnoho profilu. [Pedagogical education of masters of higher educational establishments of unpedagogical type]. Lviv : LvDUVS, 2013, 416 p. [in Ukrainian].
5. Mykhailiuk I. R. Pedahohichni umovy ta model formuvannia hotovnosti do pedahohichnoi diialnosti mahistriv tekhnichnoho spriamuvannia. [Pedagogical conditions and model of formation of readiness for pedagogical activity of masters of technical direction]. *Visnyk natsionalnoi akademii derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukrainy*, 2010, vyp. 3. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadps_2019_3_9 (data zvernennia: 07.04.2020) [in Ukrainian].
6. Osipchuk N. V. Navchannia inozemnykh mov u vyshchykh tekhnichnykh navchal'nykh zakladakh Ukrainy (druga polovyna XX – pochatok XXI stolittia) [Teaching foreign languages in higher technical educational institutions of Ukraine (second half of the XX – beginning of the XXI century)] : dys. ... kand. ped. nauk : 13.00.01 / Rivnenskyi derzhavnyi humanitarnyi universytet, Ternopil'skyi natsionalnyi pedahohichnyi universytet imeni Volodymyra Hnatiuka. Ternopil', 2018, 336 p. [in Ukrainian].
7. Tsokur R. M. Formuvannia potentsialu profesiinoho samorozvytku u maibutnikh vykladachiv vyshchoi shkoly u protsesi mahisterskoi pidhotovky [Formation of potential of professional self-development at future teachers of higher school in the course of master's preparation] : avtoref. dys. ... kand. ped. nauk : 13.00.04. Odesa, 2004, 21 p. [in Ukrainian].
8. Iaremchuk N. Psykholoho-pedahohichni kompetentsii yak skladova profesiinoi pidhotovky fakhivtsiv nepedahohichnykh spetsial'nostei [Psychological and pedagogical competencies as a component of professional training of specialists in non-pedagogical specialties]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriya pedahohichna*. 2016, vyp. 30, pp. 119–128 [in Ukrainian].
9. Iatsyshyn O. M. Motyvatsiia navchal'noi diial'nosti studentiv yak psykholoho-pedahohichna problema. [Motivation of students' educational activity as a psychological and pedagogical problem]. *PostMetodyka*, 2001, № 5/6 (37/38), pp. 81–85 [in Ukrainian].